

handling, ofte er bevaret en relativ stor mængde jordfaste fortidsminder, f.eks. gravhøje, højryggede agre m.v. Og da sådanne gamle bevoksninger ofte er forholdsvis åbne, er fortidsminderne både meget synlige og let tilgængelige.

Endelig skal følgende nævnes med hensyn til løvskovens særlige betydning for naturhusholdningen:

Det er ofte påpeget, at løvskoven tit er mere artsrig end nåleskoven, og at løvskoven er et værdifuldt levested for mange dyre- og plantearter. F.eks. vil en ældre løvtræbevoksning kunne have omkring 3 gange så mange fugleindivider som en ældre nåletræbevoksning.

Det er dog af væsentlig betydning, hvordan løvskoven ser ud. Yngre løvskov vil sjældent være mere økologisk værdifuld end granskov. Det er den ældre, lysåbne løvskov, der især har de mange dyre- og plantearter.

Og her må nævnes, at helt gamle bevoksninger med træer, der er ved at gå i forfald, har en særlig naturvidenskabelig betydning. I hullerne i disse træer holder dyr til, der ikke kan leve andre steder, f.eks. hulrugende fugle, flagermus og mange sjældne insekter.

Med en løvskovstøtteordning som den, der foreslås i lovforslaget, beskyttes disse træer ikke direkte, men ordningen sigter mod, at der fortsat ved etablering af unge bevoksninger vil komme gamle træer. En egentlig beskyttelse af disse må enten ske ved at indgå en plejeaftale med ejeren efter § 20 i lovforslaget eller ved at frede efter naturfredningsloven.

Løvskovbrynene har en særlig betydning for dyre- og plantelivet. Som biotop betraget er løvskovbryn nogle af de mest artsrige i landet, og der findes dyre- og plantearter, der er særegne her.

For grundvandet kan der påvises visse fordele ved løvskov, idet der ofte siver lidt mere vand ned fra løvskov end fra nåleskov, bl.a. fordi løvskoven ikke transpirerer i den kølige del af året, sådan som den stedsegrønne nåleskov gør det.

Disse ikke-sammenlignelige forhold udgør de fleste af løvskovens samfundsmæssige værdier, som gør, at samfundet bør sikre, at løvskoven til stadighed vil have en tilpas indplacering i det samlede danske skovbrugsbillede. Problemet er, at ikke alle de nævnte samfundsmæssige værdier giver økonomisk afkast til skovejeren.

Den foreslåede tilskudsordning er formuleret på baggrund af danske undersøgelser. De viser bl.a., at tilskud til etableringen af nye løvskovbevoksninger vil give samfundet det bedste resultat på lang sigt af den investering, som samfundet under alle omstændigheder må foretage i en ordning til fremme af løvskov.

Som en foreløbig målsætning for tilskudsordningen sættes, at løvtræarealet når op på det niveau, det havde i 1923, da der var mest i nyere tid, ca. 150.000 ha. Af dette areal udgjorde løvskovarealet i privat-skovene ca. 120.000 ha. Med tilskudsordningen sigtes med andre ord mod, at løvskovarealet i private skove forøges over en årrække fra de nuværende ca. 106.000 ha til ca. 120.000 ha.

Der er tale om at bevare eller forøge det samlede løvskovareal med sunde, produktive bevoksninger i alle aldersklasser, hvor betydningen for friluftslivet og naturhusholdningen fortsat kan øges, hvor den råtræforarbejdende industri til stadighed kan forvente træ af høj kvalitet, og hvor der til stadighed vil være mulighed for yderligere at beskytte eller frede særlige løvtræbevoksninger, hvor specifikke hensyn til friluftslivet eller naturhusholdningen skal tages.

Der vil formodentlig være en positiv effekt over hele landet men med visse regionale forskelle. I den sydøstlige del af landet, hvor især rødgran har vist sig at være ustabil, forventes der at komme stor interesse for støtte til navnlig bøgekultivering, men også til anlæg af ege- og askebevoksninger. I den vestlige og centrale del af Jylland forventes der at komme en del interesse for anlæg af egebevoksninger og stabiliserende og landskabsforskønnende skovbryn.

Der sigtes mod, at ca. halvdelen af etableringen af løvtræbevoksninger skal være bøg, ca. en fjerdedel og og resten andre løvtræarter.

Tilskudsordningen sigter især på at fremme bøg, eg og ask, men også mindre udbredte hjemmehørende træarter som lind, navr, avnbøg og spidsløn, og eventuelt elm, ær, birk og poppel.

For at nå den målsætning, der er nævnt, er det nødvendigt, at der i gennemsnit etableres 1.000–1.200 ha løvtræbevoksninger om året i de private skove. Dette er lidt mere end en fordobling af den etablering af nye løvskovbevoksninger, der fremgik af skovstatistikken i 1976. Der skal fastholdes en rolig udviklingstakt. Det skyldes bl.a., at det er væsentligt, at planteskolesektoren er i stand til at forsyne skovene med en tilstrækkelig mængde planter af tilpas kvalitet.

Fra en skovbrugsfaglig synsvinkel er det vigtigt, at en støtteordning for løvtræ formuleres sådan, at den virker med og ikke imod de sædvanlige naturmæssige og markedsmæssige forudsætninger og mekanismer, der styrer dispositionerne i skovdriften. Hermed tænkes bl.a. på påvirkning af prisdannelsen for f.eks. skovplanter, ødelæggelse af omkostningsbevidstheden ved kulturanlæg, forvriddning af de dyrkningsfaglige rutiner osv.

Det er desuden væsentligt, at en støtteordning til ny løvskov ikke fratager de private ejere initiativ og